

CASP 2024

Apšvietimo girliandos

Galutinė veiklos ataskaita

*Teisingumas
ir vartotojų
reikalai*

TURINYS

Santrumpų sąrašas.....	III
Santrauka	IV

I DALIS

Veiklos apžvalga	2
Dalyvaujančios RPI	2
Gaminių sritis.....	2
Bandymo kriterijai.....	3
Gaminių atranka ir bandymas	5
Gaminių pavyzdžių pasiskirstymas.....	5
Bandymo procesas.....	6
Bandymų rezultatai	6
Bandymų rezultatų ir pagrindinių išvadų apžvalga	6
Išsamūs bandymų rezultatai	7
Bandymų rezultatų išvados	8
Rizikos vertinimas ir taisomosios priemonės	8
Rizikos vertinimo rezultatai	8
Taisomosios priemonės	9
Išvados ir rekomendacijos.....	10
Išvados.....	10
Rekomendacijos suinteresuotosioms šalims	10

II DALIS

Kas yra CASP?	12
Su konkrečiu gaminiu susijusios veiklos darbo planas.....	13
Su konkrečiu gaminiu susijusios veiklos procesai ir priemonės	14

Santrumpų sąrašas

CASP	Koordinuotos gaminių saugos veiklos (angl. Coordinated Activity on the Safety of Products)
TEISINGUMO IR VARTOTOJŲ REIKALŲ GD	Teisingumo ir vartotojų reikalų generalinis direktoratas
EK	Europos Komisija
ELPA	Europos laisvosios prekybos asociacija
EN	Europos standartas
ES	Europos Sąjunga
RBGS	Reglamentas dėl bendros gaminių saugos
TS	Tarpinis susitikimas
JS	Įvadinis susitikimas
LED	Šviesos diodas
ŽID	Žemos įtampos direktyva 2014/35/ES
RPI	Rinkos priežiūros institucija
PSA	Su konkrečiais gaminiais susijusi veikla

Santrauka

Tikslai

Svarbiausias projekto „Koordinuotos gaminių saugos veiklos“ (angl. Coordinated Activity on the Safety of Products, toliau – CASP) tikslas – apsaugoti Europos vartotojų sveikatą ir saugą, padedant už rinkos priežiūrą at-

sakingoms ES ir ELPA šalių nacionalinėms institucijoms (RPI) geriau koordinuoti savo veiklą. Vykdam CASP projektą, RPI dalyvauja bendrame konkrečių gaminių pavyzdžių ėmimo, bandymo ir rizikos vertinimo procese.

Gaminių sritis

Ši veikla apėmė apšvietimo girliandas, kurios patenka į ŽID taikymo sritį ir jungiamos į standartinį elektros lizdą.

Ji apėmė ir tradicines ir sandarias apšvietimo grandines (virvinius šviestuvus).

Pagrindiniai bandymo kriterijai ir rezultatai

Veikla buvo sutelkta į apšvietimo girliandų su valdymo blokais ir be jų bandymus pagal standartus EN 60598:2015

ir EN 61347-2-11 arba EN 61347-2-13:2014 + A1:2017 (šviestuvams su valdymo blokais).

42 pavyzdžiai (48 proc.) neatitiko bent vieno iš bandymų plano reikalavimų. Išnagrinėjus RPI atliktą ženklavinimą – įspėjimus, ženklavinimą ir instrukcijas – nustatyta, kad 41 (53 proc.) iš 87 pavyzdžių neatitiko reikalavimų. Iš viso 48 pavyzdžiai (55 proc.) neatitiko bent vieno iš reikalavimų.

Išvados

„Safety Gate“ sistemoje jau ilgą laiką registruojami pranešimai apie apšvietimo girliandas, daugiausia dėl jų perkaitimo. Tačiau pagal šią veiklą pagrindinės nustatytos saugos problemos buvo susijusios su įtampą turinčių dalių

atidengimu. Šios veiklos metu RPI pateikė septynis pranešimus „Safety Gate“ sistemoje dėl gaminių, keliančių rimtą pavojų vartotojams¹.

Pagrindinės rekomendacijos suinteresuotosioms šalims

Vartotojams

- ▶ Jei apšvietimo girlianda pažeista, nedelsdami ją išmeskite, kad išvengtumėte elektros smūgio.
- ▶ Jei įmanoma, patikrinkite, ar ant gaminio yra gamintojo arba importuotojo kontaktiniai duomenys, CE ženklas, saugos įspėjimai ir kiti identifikatoriai.
- ▶ Visada laikykitės valdymo bloko naudojimo instrukcijų (naudojimui viduje ir (arba) lauke).

Ekonominės veiklos vykdytojams

- ▶ Įsitikinkite, kad jūsų gaminytis turi saugos įspėjimą ir atitinka standartų reikalavimus. Neturi kilti jokių abejonių dėl jūsų tiekiamo gaminio atitikties.

Standartizacijos organizacijoms

- ▶ Standarte turi būti nustatyti įspėjimų įskaitomumo reikalavimai.
- ▶ Jei numatyta, kad pats vartotojas gali kirpti gaminį, karpoma dalis turi būti žemos įtampos ir suprojektuota atsižvelgiant į saugą.

¹ Iki 2025-04-01 (imtinai).

I dalis

Veiklos apžvalga

Dalyvaujančios RPI

		Šalis	RPI
1		Kroatija	Valstybinė inspekcija
2		Čekija	Čekijos prekybos inspekcija ²
3		Vokietija	Tiubingeno regiono taryba
4		Vengrija	Teisingumo ministerijos Vartotojų teisių apsaugos ir rinkos priežiūros departamentas ²
5		Airija	Konkurencijos ir vartotojų apsaugos komisija
6		Italija	Venecijos–Rovigo prekybos rūmai ²
			Redžo Kalabrijos prekybos rūmai ²
			Milano, Moncos, Brianco ir Lodi prekybos rūmai
7		Lietuva	Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba
8		Malta	Maltos konkurencijos ir vartotojų reikalų tarnyba
9		Lenkija	Konkurencijos ir vartotojų apsaugos tarnyba
10		Slovakija	Slovakijos prekybos inspekcija
11		Švedija	Švedijos elektros saugos tarnyba

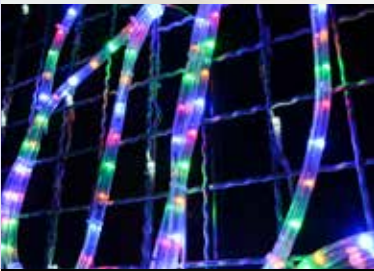

Gaminių sritis

Tradicinės į elektros tinklą jungiamos apšvietimo girliandos su įstatomomis lemputėmis ir integruotais LED šaltiniais yra patogus ir efektyvus apšvietimo sprendimas įvairioms aplinkoms (viduje arba lauke), renginiams ir laikotarpiams (pvz., vasarai, metų pabaigos šventėms). Šios apšvietimo sistemos sukurtos taip, kad jas galima naudoti tiesiog prijungus prie elektros tinklo. Be to, dėl šių įvairaus stiliaus ir spalvų apšvietimo sprendimų estetinio patrauklumo tai yra populiarus pasirinkimas kuriant atmosferą ir dekoruojant interjerą.

2020–2024 m. laikotarpiu dėl apšvietimo girliandų buvo pateikti 309 pranešimai „Safety Gate“ sistemoje. Pagrindinės saugos rizikos susijusios su elektros smūgiu, gaisru ir nudegimais.

² Valstybių narių priežiūros institucijos gali dalyvauti CASP projekte tik testavimo būdu. Jie dalyvauja bandymų procese, tačiau nedalyvauja diskusijose ir sprendimų priėmime bei nedalyvauja veiklos posėdžiuose.

1 lentelė. Gminių sritis

	Gaminio subkategorija	Nuotrauka	Aprašymas
Sritis	Tradicinės į tinklą jungiamos apšvietimo girliandos (su įstatomomis lemputėmis arba integruotais LED šaltiniais)		Šviestuvas, sudarytas iš nuosekliai sujungtų lempčių, lygiagrečiai sujungtų lempučių arba nuosekliai ir lygiagrečiai sujungtų lempučių rinkinio ir tarpusavyje sujungtų izoliuotų laidininkų.
	Iš tinklo maitinamos girliandos vamzdelyje (sandarios apšvietimo girliandos)		Apšvietimo girlianda su nepakeičiamais šviesos šaltiniais, įtaisytais standžiam arba lanksčiam izoliuojančiame permatomame vamzdelyje, užsandarinta galuose, su sujungimais arba be jų.
Neįtraukta į taikymo sritį	Apšvietimo girliandos, nepriklausančios nuo elektros tinklo lizdų, t. y. nepatenkančios į ŽID taikymo sritį. ³		Ne iš tinklo maitinamos apšvietimo girliandos, tokios kaip baterijomis maitinamos girliandos ir saulės energija maitinamos lauko apšvietimo girliandos. Ši kategorija nebuvo laikoma taikytina, nes elektros smūgio pavojus nėra aktualus, o perkaitimas – retas reiškinys. Be to, kartu su gaminiais pateikiami kištukai, saugikliai ir adapteriai nebuvo įtraukti į bandymą.

Bandymo kriterijai

Apšvietimo girliandų reglamentavimo sistema yra grindžiama ŽID nuostatomis. Galutinis bandymų planas pateiktas 2 lentelėje.

³ 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/35/ES dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su tam tikrose įtampos ribose skirtų naudoti elektros įrenginių tiekimu rinkai, suderinimo (nauja redakcija). Tekstas svarbus EEE.

2 lentelė. Bandymų planas tradicinėms apšvietimo girliandoms (EN 60598-2-20:2015) ir sandarioms apšvietimo girliandoms (EN 60598-2-21:2015)

Standartai EN 60598-2-20:2015 ir EN 60598-2-21:2015		
Punktas	Reikalavimai	Komentarai
20/21.5	Šviestuvų klasifikavimas kartu su 20.6 punktu „Ženklinimas“, siekiant užtikrinti, kad visa būtina informacija būtų pateikta ir nuosekli (pastaba: 20.6 punktas apima reikalavimus pakuotei ir instrukcijoms).	
20/21.7	Konstrukcija	Šio punkto 20/21.7.8 papunktis apima valdymo blokus. Jei tokių įrenginių yra, o jų yra ne kiekviename komplekte, reikalaujama, kad „elektroniniai valdymo įtaisai“ atitiktų standartą EN 61347-2-11, o „LED valdikliai“ atitiktų standartą EN 61347-2-13. Tais atvejais, kai taip yra, šių standartų rekomenduojamos bandymų nuostatos pateikiamos atskirai po šiuo sąrašu.
20/21.11	Išoriniai ir vidiniai laidai	
20/21.12	Apsauga nuo elektros smūgio	
20/21.13	Terminiai bandymai	Tik terminiai bandymai. Patvarumo bandymai šiai PSA netaikyti.
20/21.14	Atsparumas kietiems daiktams ir drėgmei	Dulkių bandymai šiai PSA netaikytini. Drėgmės bandymai taikytini apšvietimui, skirtam naudoti lauke.
20/21.15	Izoliacijos varža ir elektrinis atsparumas	
20/21.16	Atsparumas karščiui ir ugniai	Medžiagos atsparumo bandymai šiai PSA nebuvo taikyti.

3 lentelė. Papildomas bandymų planas tradicinėms ir sandarioms apšvietimo girliandoms su valdymo bloku

Standartai EN 61347-2-11 arba EN 61347-2-13:2014+A1:2017 (taikoma, jei aktualu)

Pastaba. Šie standartai turi būti taikomi tik tiek, kiek juose yra papildomų reikalavimų, o ne kartoti tai, kas jau yra nustatyta atliekant bandymus pagal EN 60598-2-20 arba EN 60598-2-21.

Punktas	Reikalavimai	Komentarai
8	Apsauga nuo atsitiktinio prisilietimo prie įtampą turinčių dalių	Daugumos apšvietimo girliandų atveju tai jau aptarta standarto EN 60598-2-20 20.12 punkte (arba EN 60598-2-21 20.12 punkte).
12	Elektrinis atsparumas	Daugumos apšvietimo girliandų atveju tai jau yra aptarta EN 60598-2-20 20.15 punkte (arba EN 60598-2-21 21.15 punkte).
14	Gedimo sąlygos	
Pastaba. Abiejų standartų tolesnių punktų numeracija skiriasi, nes standarte EN 61347-2-13 yra papildomas 15 punktas, tačiau punktų pavadinimai yra tokie patys.		
15/16	Konstrukcija	
16/17	Atstumai ir tarpai	
18/19	Atsparumas karščiui ir ugniai	Tik valdymo modulių dalių, kurios dar nebuvo išbandytos pagal standarto EN 60598-2-20 20.16 (arba EN 60598-2-21 21.16) punktą, atveju. Medžiagos atsparumo bandymai šiai PSA nebuvo taikyti.

Gaminių atranka ir bandymas

Gaminių pavyzdžių pasiskirstymas

Pavyzdžių ėmimo procesą atliko RPI remdamosi per tarpinius susitikimus suderintu pavyzdžių paskirstymu. Iš viso dalyvaujančios RPI bandymams atrinko 87 gaminius, surinktus tiek iš internetinių, tiek iš fizinių parduotuvių.

Dėl to, kad pavyzdžių ėmimo procesas vyko vasarą, kelios RPI susidūrė su sunkumais rinkdamos pavyzdžius. Jei pavyzdžiai būtų renkami žiemą, rezultatai galėjo būti kitokie. Gaminių prieinamumas rinkoje yra sezoniškas ir, tikėtina, turėjo įtakos šios veiklos rezultatams.

Bandymo procesas

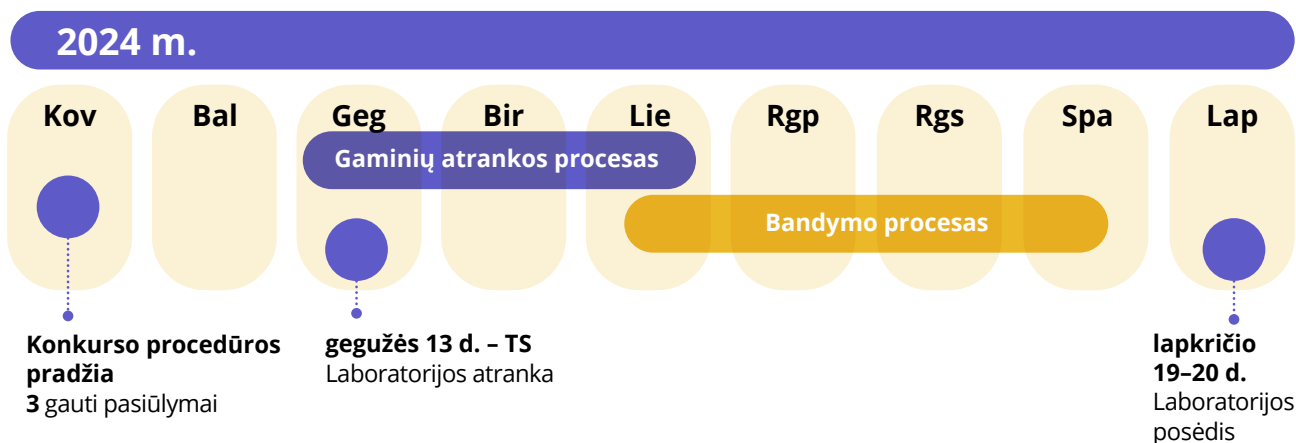
Bandymo laboratorija šiai veiklai buvo atrinkta konkurso būdu. Pirkimo specifikacijos buvo išsiųstos 81 laboratorijai ES ir ELPA šalyse, kurios nustatytos projekto komandos laboratorijų įtraukimo strategijoje. Kiekvienos laboratorijos buvo paprašyta pateikti pasiūlymą, į kurį būtų įtraukta išsami informacija apie kainodarą ir patvirtinamuosius dokumentus, kuriuose pateikiami sertifikavimo įrodymai, atitinkama ekspertų patirtis ir bandymų ataskaitų formos.

Per nustatytą laiką buvo gauti dešimties laboratorijų pasiūlymai. Atsižvelgiant į pasiūlymų išsamumą ir konkurencingumą, buvo atrinktos trys laboratorijos, kurios

pakviestos į pokalbį. Tarpinio susitikimo metu RPI buvo pateikta iš laboratorijų gautų pasiūlymų techninės kokybės ir finansinių aspektų lyginamoji analizė. RPI atrinko laboratoriją, kuriai už techninę kokybę ir finansinį konkurencingumą buvo skirtas didžiausias balas.

Atrinkus laboratoriją, RPI turėjo du mėnesius pavyzdžiams paimti ir pristatyti.

1 pav. Gaminių atrankos ir bandymo proceso laiko juosta

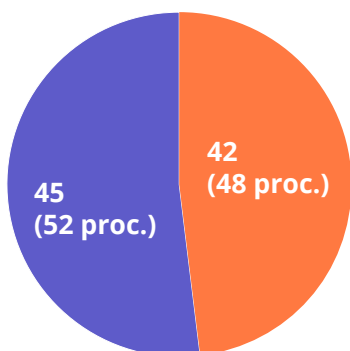
Bandymų rezultatai

Bandymų rezultatų ir pagrindinių išvadų apžvalga

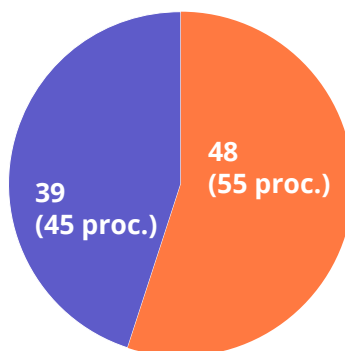
Iš 87 patikrintų gaminių 42 (48 proc.) neatitiko bent vieno iš bandymų plano techninių reikalavimų, kaip pavaizduota 2 pav. Iš jų 29 gaminiai neatitiko 20.11 punkto reikalavimų dėl „išorinių ir vidinių laidų“.

Įtraukus RPI atliktų įspėjimų, ženklinimo ir instrukcijų patikrinimų rezultatus prie laboratorijoje atliktų bandymų, 48 pavyzdžiai (55 proc.) neatitiko bent vieno reikalavimo – žr. 3 pav.

2 pav. Bandymų rezultatai, išskyrus įspėjimų, ženklinimo ir instrukcijų patikrinimus (N=87)

3 pav. Bandymų rezultatai, įskaitant įspėjimų, ženklinimo ir instrukcijų patikrinimus (N=87)

Neatitiko reikalavimų

Atitiko reikalavimus

Vertinant tik įspėjimus, ženklينimą ir instrukcijas, RPI nustatė, kad šių reikalavimų neatitiko 41 (53 proc.) iš 87 gaminių. Pagrindinės neatitikties priežastys buvo problemos, susijusios su gamintojo ir (arba) importuotojo pavadinimu ir adresu (15 pavyzdžių), įspėjimais

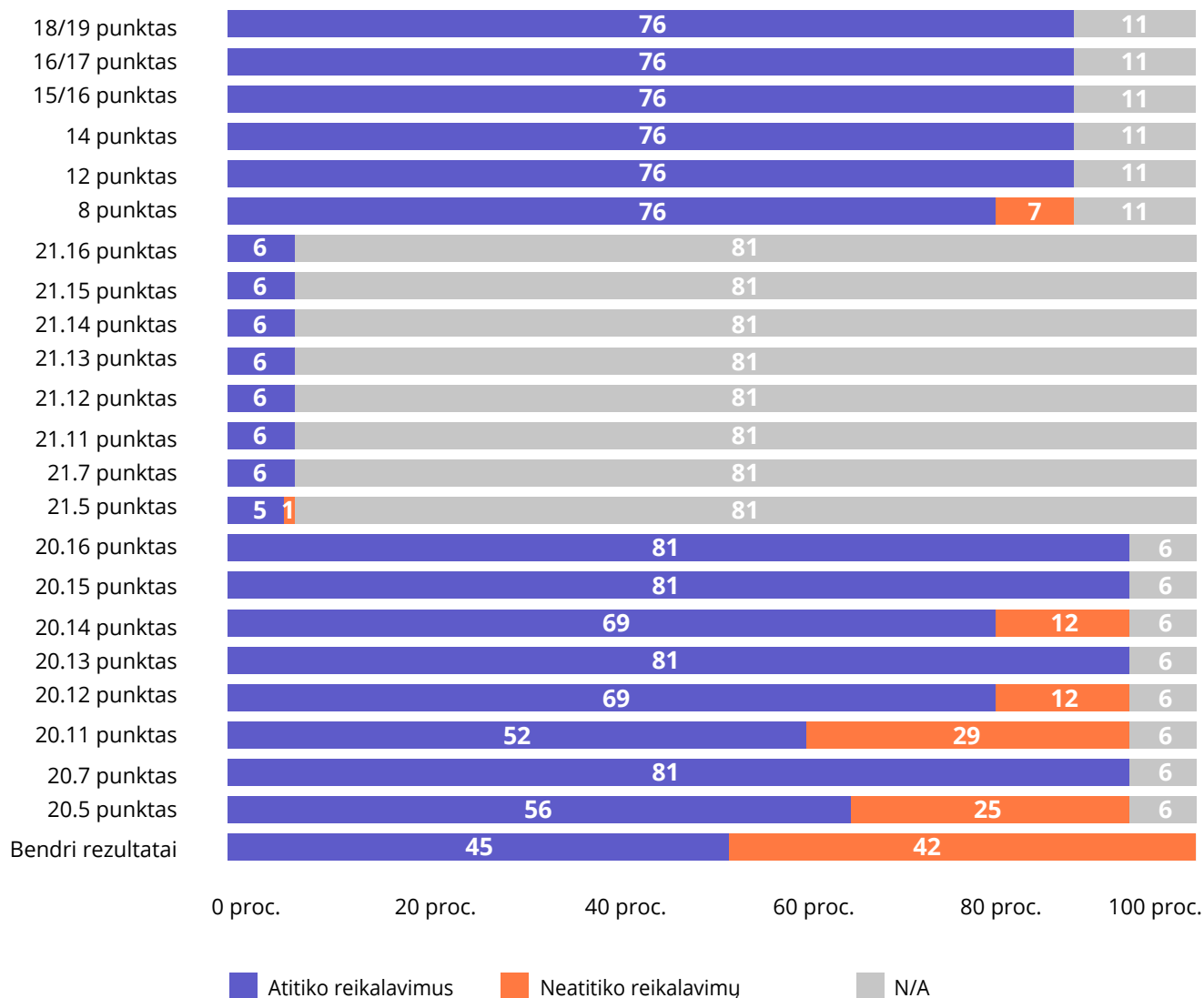
apie elektros smūgį sudužus lempoms (15 pavyzdžių), įspėjimais apie prijungimą prie maitinimo šaltinio, kai gaminyje yra pakuotėje (11 pavyzdžių), ir su įtampa susijusia informacija apie pačią girliandą (9 pavyzdžiai).

Išsamūs bandymų rezultatai

Vertinant standarto **EN 60598-2-20:2015** rezultatų duomenis, ypač daug neatitikimų nustatyta 20.11 punkte „Išoriniai ir vidiniai laidai“ ir 20.5 punkte „Šviestuvų klasifikacija“,

kaip pavaizduota toliau. Standarto punktai nebuvo taikomi 6 gaminiams.

4 pav. Bandymų rezultatai pagal kiekvieną punktą

Be to, 12 pavyzdžių neatitiko 20.12 punkto „Atsparumas kietiems daiktams ir drėgmei“ ir 20.14 punkto „Apsauga nuo elektros smūgio“ reikalavimų. Nustatyta, kad keliuose gaminiuose izoliacijai naudotas lakas nebuvo saugus, nes jis gali susidėvėti, todėl gaminys neapsaugotas nuo trumpojo jungimo. Visi pavyzdžiai atitiko 20.16 punkto „Atsparumas karščiui ir ugniai“ reikalavimus. Laboratorija teigė, kad, remiantis jų patirtimi, tai pasitaiko retai.

Pagal standartą **EN 60598-2-21:2015** tik vienas gaminys neatitiko bandymo reikalavimų, konkrečiai 21.5 punkto dėl šviestuvų klasifikavimo, kuriuo siekiama užtikrinti, kad būtų pateikta visa būtina informacija ir ji būtų nuosekli. Pagal standarto **EN 61347-2-11** nuostatas 7 pavyzdžiai neatitiko 8 punkto „Apsauga nuo atsitiktinio prisilietimo prie įtampą turinčių dalių“ reikalavimų.

Bandymų rezultatų išvados

Patobulintos technologijos ir medžiagos

„Safety Gate“ sistemoje jau ilgą laiką registruojami pranešimai apie apšvietimo girliandas. Daugelis jų yra susiję su perkaitimu. Dėl to kyla gaisro ir plastiko lydymosi pavojus, nes gali būti atidengtos įtampą turinčios elektros dalys. Tačiau pastaraisiais metais technologijos labai patobulėjo. Nors senesniuose gaminiuose buvo naudojamos mažos keičiamos kaitinamosios lempos, beveik visuose šios veiklos metu išbandytuose pavyzdžiuose buvo naudojami nekeičiami šviesos diodai.

Pagrindinės vartotojų saugos problemos

Pagrindiniai gedimai buvo susiję su atsparumu kietiems daiktams ir drėgmei bei apsauga nuo elektros smūgio. **Prieiga prie įtampą turinčių dalių** ir elektros smūgio pavojus kyla dėl prastos valdymo blokų konstrukcijos kokybės.

- Nurodyta, kad kai kurie rinkiniai buvo tinkami naudoti lauke, tačiau buvo nustatyta, kad jie nėra atsparūs vandeniui. Ši **nepakankama įtampą turinčių dalių apsauga** nuo vandens patekimo gali sukelti elektros smūgį, jei rinkinys liečiamas jam esant prijungtam prie tinklo. Tam tikrus sandarius rinkinius galima kirpti nurodytose vietose. Tačiau vienu atveju kirpimas atvėrė įtampą turinčius laidus.

Šviesos diodai veikia daug žemesnėje temperatūroje nei kaitinamosios lempos, todėl šios veiklos metu nebuvo jokių su karščiu susijusių gedimų. Tai rodo, kad vartotojų sauga labai pagerėjo. Visi bandiniai atitiko kaitinimo vielos ir rutulinio slėgio bandymų reikalavimus, o tai rodo, kad apskritai pagerėjo apšvietimo girliandose naudojamo plastiko kokybė.

- **Neatitinkantys laidų skerspjūviai** – itin mažo skerspjūvio laidai – buvo pastebėti kai kuriuose pavyzdžiuose, o tai gali lemti dvi galimas problemas: 1) nepakankamas srovės laidumas ir 2) nepakankamas mechaninis atsparumas. Pirmoji problema nėra labai reikšminga, nes tai mažos galios prietaisai, kuriems reikia minimalios srovės. Tačiau antroji problema yra kritinė: jei tinklo įtampos komponento laidai pažeidžiami, gali būti atidengiamos įtampą turinčios dalys. Viena pavyzdys laidai buvo tokie ploni, kad nutrūko atliekant laido tvirtinimo bandymą.

Rizikos vertinimas ir taisomosios priemonės

Rizikos vertinimo rezultatai

Apšvietimo girliandos gali būti tiekiamos rinkai tik tuo atveju, jei atitinka visus teisės aktuose nustatytus svarbius saugos reikalavimus. Vertinant, ar gaminys kelia pavojų, turi būti laikomasi 26 straipsnio dėl pavojingų gaminių pranešimo per „Safety Gate“ skubaus įspėjimo sistemą⁴.

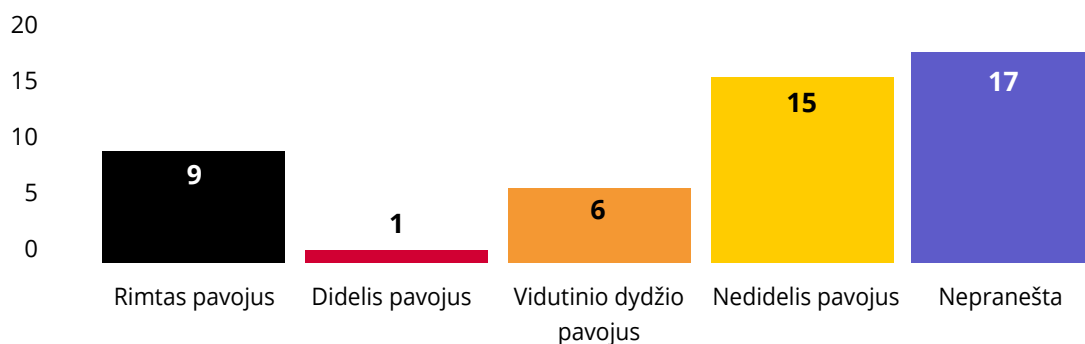
Nustatyta, kad reikalavimų neatitiko 48 (55 proc.) pavyzdžių. Iš viso 42 pavyzdžiai (48 %) neatitiko laboratorijoje atliktų bandymų reikalavimų, o 41 pavyzdys (53 %) neatitiko etikečių reikalavimų (įspėjimų, ženklavimo ir instrukcijų).

⁴ 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1020 dėl rinkos priežiūros ir gaminių atitikties.

- ▶ Devyni pavyzdžiai buvo įvertinti kaip keliantys rimtą riziką, o vienas – kaip keliantis didelę riziką. Šeši buvo įvertinti kaip vidutinės rizikos, o penkiolika – kaip mažos rizikos.
- ▶ Gaminiai, atitinkę bandymų reikalavimus, tačiau neatitinkę ženklinimo reikalavimų, yra priskirti prie „Oficialaus neatitikimo“.

5 paveiksle pavaizduotas reikalavimų neatitikusių pavyzdžių rizikos lygis.

5 pav. Reikalavimų neatitikusių gaminių pavyzdžių pavojaus lygis

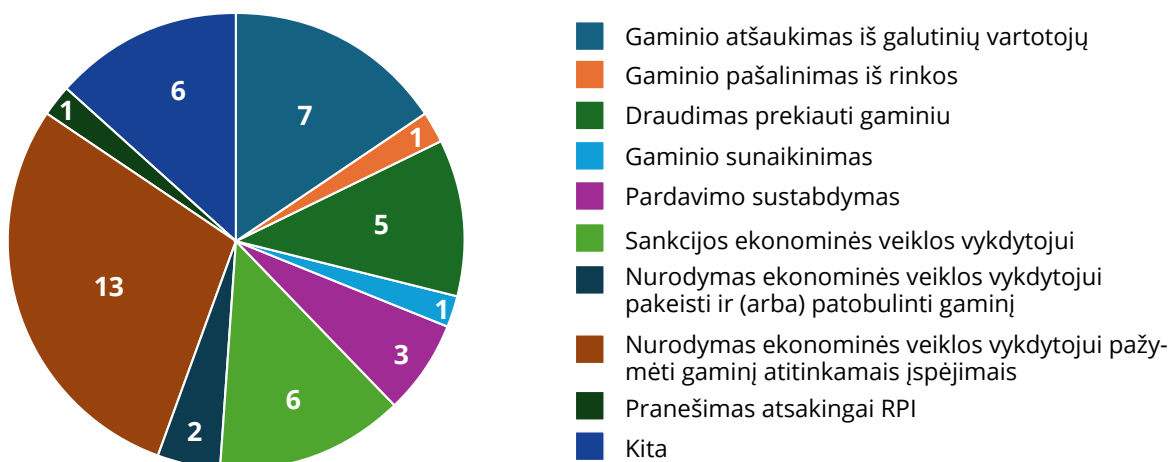

Taisomosios priemonės

Remdamosi bandymų rezultatais ir atliktais rizikos vertinimais, RPI nusprendžia, kokių taisomųjų priemonių reikia imtis dėl gaminių, kurie neatitinka ES teisės aktų ir (arba) taikomų standartų.

6 paveiksle pavaizduotos taisomosios priemonės, kurių buvo imtasi reikalavimų neatitikusių gaminių atžvilgiu.

6 pav. Priemonės, kurių buvo imtasi reikalavimų neatitikusių gaminių atžvilgiu (N=45)⁵

Be to, RPI teisiškai privalo pateikti pranešimą per „Safety Gate“ skubių pranešimų sistemą pagal GPSR 26 straipsnį, kai nustatoma rimta rizika⁶. Taip pat rekomenduojama RPI pateikti pranešimus apie priemones, kurių imtasi dėl gaminių, kurie, remiantis RBGS ir Reglamentu (ES) 2019/1020⁷, vertinami kaip keliantys mažesnę nei rimtą riziką.

Po šios bandymų kampanijos „Safety Gate“ pranešimai buvo pateikti dėl **septynių** gaminių.

⁵ Iki 2025-04-01 (imtinai).

⁶ 2023 m. birželio 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/988 dėl bendros gaminių saugos.

⁷ 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1020 dėl rinkos priežiūros ir gaminių atitikties.

Išvados ir rekomendacijos

Išvados

Šios veiklos metu buvo tikrinamas apšvietimo girliandų mechaninis saugumas. Plastikinės medžiagos paprastai buvo laikomos geresnės kokybės nei anksčiau. Iš viso 48 proc. pavyzdžių neatitiko bent vieno elektros ir mechaninių bandymų reikalavimo.

Įtraukus RPI atliktus įspėjimų, ženklavimo ir instrukcijų patikrinimus, pavyzdžių, neatitikusių bent vieno reikalavimo, skaičius padidėjo iki 55 proc. Tai yra svarbi apšvietimo girliandų rizikos profilio dalis, nes pateikia

naudotojams esminę informaciją apie teisingą gaminio naudojimą ir sumažina elektros smūgio riziką.

RPI pateikė septynis pranešimus „Safety Gate“ sistemoje ir nurodė ekonominės veiklos vykdytojams pažymėti gaminius tinkamais įspėjimais bei atšaukti juos iš galutinių naudotojų. Jie uždraudė kai kurių gaminių prekybą ir skyrė sankcijas keliems ekonominės veiklos vykdytojams.

Rekomendacijos suinteresuotosioms šalims

Šios rekomendacijos yra paremtos bandymo rezultatais ir RPI diskusijomis projekto metu.

Vartotojams

- ▶ Pasitikėkite tik tais gaminiais, kurių gamintojo arba importuotojo kontaktiniai duomenys yra nurodyti ir registruoti ES teritorijoje.
- ▶ Visada laikykitės gamintojo instrukcijų, įskaitant nurodymus, kur turi būti įrengtas valdymo blokas (viduje ar lauke).
- ▶ Jei apšvietimo girlianda yra pažeista, atsargiai išjunkite ją iš elektros tinklo ir nedelsdami pašalinkite, kad išvengtumėte elektros smūgio pavojaus.
- ▶ Perkant internetu, rinkitės gaminius, kurie turi bent vieną nuotrauką. Iš nuotraukos (-ų) turėtumėte lengvai rasti šią svarbią informaciją:
  - CE ženklavinimą;
  - saugos įspėjimą;
  - identifikatorius.
- ▶ Valdymo bloką visada reikia laikyti atokiau nuo vandens, nebent aiškiai nurodyta, kad jis skirtas naudoti lauke ir yra atsparus lietaui.
- ▶ Patikrinkite sistemoje [Safety Gate](#), ar gaminys, kurį ketinate įsigyti, nėra įtrauktas į pavojingų gaminių sąrašą.
- ▶ Praneškite apie bet kokias su gaminiu susijusias saugos problemas ar nelaimingus atsitikimus parduotojui ir (arba) gamintojui bei savo vartotojų apsaugos institucijai per „[Consumer Safety Gateway](#)“. Atkreipkite dėmesį, kad institucija tiesiogiai nenegrinės jūsų individualaus atvejo.

Ekonominės veiklos vykdytojams

- ▶ Įsitikinkite, kad jūsų gaminyje turi įspėjimą apie elektros smūgį ir atitinka saugos standartus.
- ▶ Žinokite savo tiekėjus, kad esant gaminio defektams būtų galima atsekti jo kilmę.
- ▶ Įsitikinkite, kad gaminys buvo patikrintas saugos atžvilgiu. Neturėtumėte abejoti gaminio, kurį ketinate tiekti ar jau tiekiate, atitiktimi.
- ▶ Kai ekonominės veiklos vykdytojai (platintojai ir internetiniai pardavėjai) gauna gaminius, jie privalo patikrinti jų atitiktį gaminių saugos taisyklėms prieš pateikdami juos į rinką.

Standartizacijos organizacijoms

- ▶ Užtikrinkite, kad į standartą būtų įtraukti įspėjimai, kad jei gaminys yra pažeistas, jo negalima naudoti.
- ▶ Standarte turi būti nustatyti įspėjimų ant pakuotės ir gaminio dydžio, įskaitomumo, išdėstymo, spalvos ir kontrasto reikalavimai.
- ▶ Jei numatyta, kad vartotojas gali kirpti gaminį, karpoma dalis turi būti žemos įtampos ir suprojektuota atsižvelgiant į saugą. Be to, jei reikia, kartu su rinkiniu turi būti pateiktos priemonės ir instrukcijos, kad būtų išlaikytas IP reitingas.
- ▶ Pagal standartą mažiausias žemos įtampos laidų skerspjūvio plotas (SP) yra 0,15 mm². Ypač LED apšvietimo girliandų atveju galia (taigi ir srovė) yra itin maža, todėl mažesnis SP nekelia jokio pavojaus. Galbūt standarte būtų galima dar labiau sumažinti minimalų SP dydį.

Il dalis

Kas yra CASP?

Koordinuotų gaminių saugos veiklų (angl. Coordinated Activities on the Safety of Products, toliau – CASP) projektai suteikia Europos Sąjungos ir Europos ekonomi-

nės erdvės šalių rinkos priežiūros institucijoms galimybę bendradarbiauti didinant Europos bendrajai rinkai teikiamų gaminių saugą.

„CASP 2024“ apima septynias su konkrečiais gaminiais susijusias bandymų veiklas ir dvi horizontaliąsias veiklas.

Su konkrečiais gaminiais susijusių veiklų dalyviai išbando bendrai atrinktus gaminius savo nacionalinėse rinkose. Gaminiai bandomi akredituotose ES ir (arba) ELPA laboratorijose pagal bendrai sutartus bandymų kriterijus.

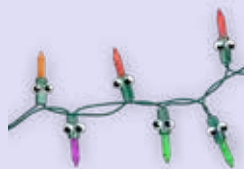
„CASP 2024“ taip pat apima vieną pakartotinio bandymo veiklą. Remiantis tuo pačiu bandymų planu, kaip ir ankstesnės tam tikros kategorijos gaminių bandymų kampanijos metu, pakartotinio bandymo iniciatyva apima didelio masto rinkos priežiūros veiklos pakartojimą, kad po tam tikro laiko būtų patikrintas tų gaminių kategorijų atitikties lygis.

GSV 1
Kūdikių čiuptukai

GSV 2
Maitinimo kėdutės

GSV 3
Apšvietimo girliandos

GSV 4
Mažieji elektriniai šildytuvai

GSV 5
Vienkartinės elektroninės cigaretės

GSV 6
Vaikiški dviračiai

GSV 7
Slaimo žaislai
(pakartotinis bandymas)

Horizontaliosios veiklos suteikia galimybę rinkos priežiūros institucijoms keistis žiniomis. Dalyviai, vadovaujami atitinkamų sričių techninių ekspertų, rengia bendrus rinkos priežiūros metodus, procedūras ir praktines priemones.

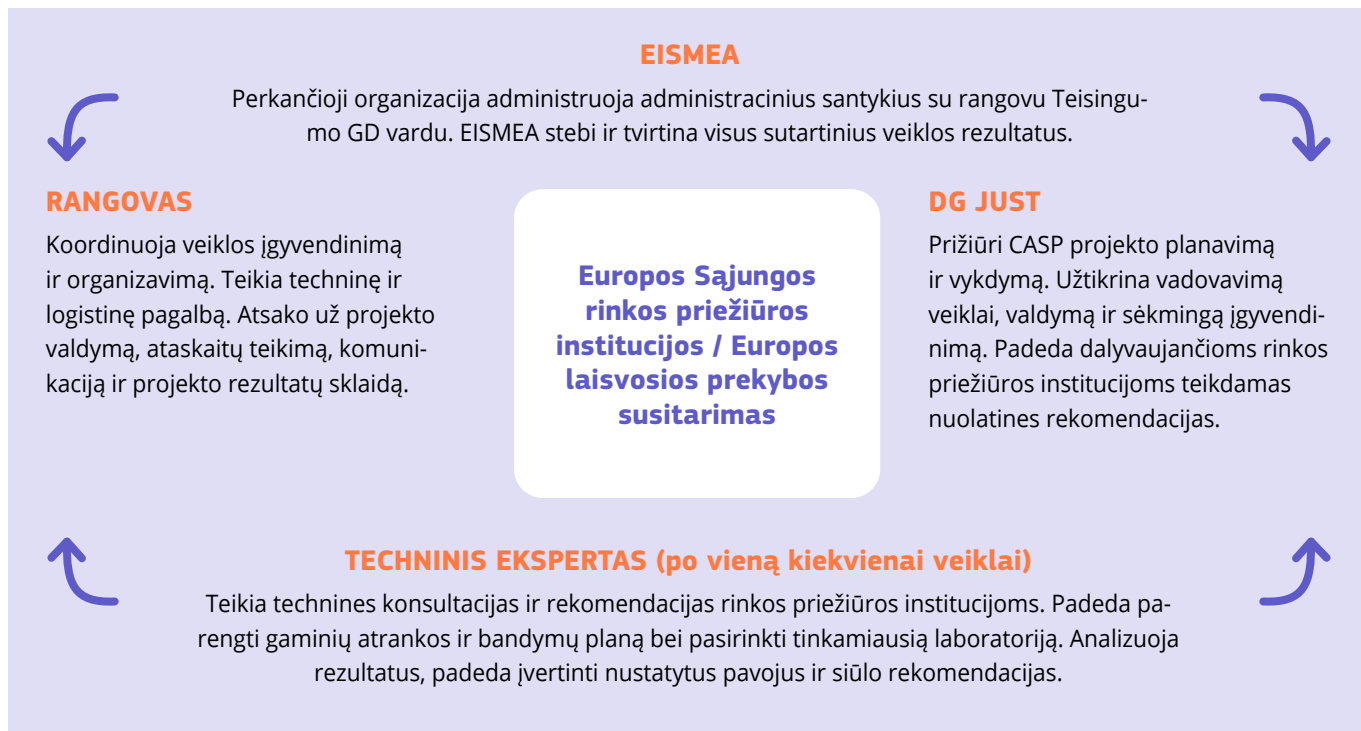

HV 1
Standartizacija –
standartų naudojimas
pagal analogiją

HV 2
Pradinis rinkinys
naujokams

Vaidmenys ir atsakomybė

Su konkrečiu gaminiu susijusios veiklos darbo planas

Pradžia	Gaminių atranka ir bandymas	Ataskaitos	Išorinė komunikacija
<ul style="list-style-type: none"> Dokumentų tyrimas Pokalbiai, siekiant nustatyti veiklos apimtį Bandymų ir gaminių atrankos plano projektas Laboratorių nustatymas 	<ul style="list-style-type: none"> Laboratorių viešųjų pirkimų procedūra Laboratorių atranka ir sutarčių sudarymas Mėginių ėmimas ir pristatymas Bandymų procesas ir bandymų ataskaitos 	<ul style="list-style-type: none"> Rizikos vertinimas RPI patvirtintų priemonių koordinavimas Galutinių ataskaitų rengimas Mėginių šalinimas arba grąžinimas RPI 	<ul style="list-style-type: none"> Komunikacijos priemonių rinkinio rengimas Komunikacijos pranešimų rengimas Komunikacijos kampanijos pradžia Poveikio vertinimas

Su konkrečiu gaminiu susijusios veiklos procesai ir priemonės

0 Procesai iki CASP

Teisingumo GD kartu su rinkos priežiūros institucijomis nustato prioritetus, kad atrinktų gaminių kategorijas kiekvienam CASP projektui. Šis atrankos procesas apima tiek naujas, tiek anksčiau išbandytas gaminių kategorijas pagal CASP projektą.

1 Bandymų ir gaminių atrankos planų patvirtinimas

Techniniai ekspertai rengia bandymų planus, remdamiesi rinkos priežiūros institucijų nustatytais prioritetais ir nustatytais pagrindiniais gaminio keliama pavojaus. Projektai pristatomi įvadinuose susitikimuose, vėliau dalyviai juos tobulina ir tvirtina.

2 Laboratorijų atranka

Rangovo komanda nustato bandymų laboratorijas ir susisiečia su jomis, kad sužinotų kainas ir surinktų kitą informaciją. Po įvadinio susitikimo pradedama viešųjų pirkimų procedūra ir lyginami bei vertinami pasiūlymai. Per tarpinius susitikimus rinkos priežiūros institucijos atranka po vieną laboratoriją kiekvienai veiklai.

3 Mėginių surinkimas ir pristatymas

Rinkos priežiūros institucijos surenka mėginius iš savo nacionalinių rinkų, atlieka preliminarinius patikrinimus ir siunčia juos į pasirinktą bandymų laboratoriją.

4 Bandymai ir bandymų ataskaitų pristatymas

Laboratorija ištiria mėginius pagal sutartą bandymų planą. Rinkos priežiūros institucijos tikrina ir tvirtina bandymų ataskaitas.

5 Rizikos vertinimas

Techninis ekspertas ir rinkos priežiūros institucijos atlieka visų mėginių, kurie neatitinka tyrimų reikalavimų, rizikos vertinimą.

6 Rinkos priežiūros institucijų priimtų priemonės

Rinkos priežiūros institucijos imasi taisomųjų veiksmų reikalavimų neatitinkantiems gaminiams ir skelbia pranešimus per sistemą „Safety Gate“.

7 Išorinė komunikacija

Išorinės komunikacijos kampanija bus pradėta po to, kai bus patvirtinti visi bandymų rezultatai. Ji vykdoma per žiniasklaidos ir nuomonės formuotojų veiklą, kurią papildo suinteresuotųjų šalių sklaidos veiksmas.

Išorinė komunikacija

Komunikacijos priemonės

- ▶ Galutinės ataskaitos apie kiekvieną veiklą ir „CASP 2024“ projektą
- ▶ Informacijos suvestinės
- ▶ Žaidimas #ProductGo ir susijusios priemonės
- ▶ Spaudos priemonių rinkinys ir socialinės žiniasklaidos priemonės

Kanalai

Komunikacinės medžiagos platinimo būdai:

- ▶ ec.europa.eu interneto svetainė („Safety Gate“, CASP tinklalapis, EISMEA naujienų skiltis);
- ▶ Teisingumo GD ir EISMEA socialinės žiniasklaidos paskyros;
- ▶ rinkos priežiūros institucijų ryšių kanalai;
- ▶ pasirinkti nuomonės formuotojai;
- ▶ pasirinkti žiniasklaidos partneriai.

EUROPOS KOMISIJA

Teisingumo ir vartotojų reikalų generalinis direktoratas
Vartotojų reikalų direktoratas
B4 skyrius Produktų saugos ir skubių pranešimų sistema
EL. paštas: JUST-B4@ec.europa.eu

Europos Komisija neatsako už jokiais pasekmes, kilusias dėl pakartotinio šio leidinio naudojimo.

© Europos Sąjunga, 2025.

Europos Komisijos dokumentų pakartotinio naudojimo politika įgyvendinama pagal 2011 m. gruodžio 12 d. Komisijos sprendimą 2011/833/ES dėl Komisijos dokumentų pakartotinio naudojimo (OL L 330, 2011 12 14, p. 39).

Jei nenurodyta kitaip, šio dokumento pakartotinis naudojimas leidžiamas pagal „Creative Commons Attribution 4.0 International“ (CC-BY 4.0) licenciją (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). Tai reiškia, kad pakartotinis naudojimas leidžiamas, jei nurodoma tinkama nuoroda į šaltinį ir pažymimi visi atlikti pakeitimai.

Norint naudoti arba atgaminti Europos Sąjungai nepriklausančius elementus, gali prireikti prašyti leidimo tiesiai iš atitinkamų teisių turėtojų.

Informaciją apie Europos Sąjungą visomis oficialiomis ES kalbomis galite rasti svetainėje „Europa“:
https://europa.eu/european-union/index_lt

Europos Sąjungos
leidinių biuras

Liuksemburgas: Europos Sąjungos leidinių biuras, 2025
ISBN 978-92-68-26486-7
doi:10.2838/7569176